

УДК 82:81'25:821.111 (043.2)

Лукаш М.В.*Національний авіаційний університет, Київ***ПЕРЕКЛАДАЦЬКА СПАДЩИНА МИКОЛИ ЛУКАША**

Загальновідомо, що на початку майже всіх нових європейських літератур стоїть переклад. Найперше – переклад рідною мовою Святого Письма, згодом – переклад головних сюжетів античної літератури. Але впродовж останніх століть переклад художньої літератури набув неабиякої популярності. Український художній переклад розвивався від початку XIX століття (водночас із новою українською літературою народною мовою) за умов колоніального статусу України і вже тим докорінно різнився від російського та польського перекладів. Український переклад XIX й XX століть був зорієнтований на інтелігентні верстви, які в масі своїй були двомовними (багатомовними). Він виконував не тільки й не стільки інформаційну функцію, як, насамперед, функцію націєтворчу. Одним з відомих перекладачів та новаторів цього періоду є Микола Лукаш, перекладацька спадщина якого ще й досі є взірцем для сучасників.

Літературна романістика – іспанські, італійські та французькі автори творів – займає значне місце у перекладацькій діяльності Миколи Лукаша. Взагалі, Лукаш як перекладач відомий всьому світу перекладами з романських мов, хоча перекладав також з англійської (Шекспір, Бернс), німецької (Гете, Гейне, Шіллер), польської (Міцкевич, Тувім), російської (Пушкін, Блок, Брюсов), угорської (Мадач) та інших мов. Його перший перекладацький твір вийшов друком українською мовою 1953 року. Це був воєнний роман французького письменника Андре Стіля «Перший удар» [2, с. 15]. Микола Лукаш переклав з романських мов такі твори світової класики як «Овеча криниця» і «Собака на сні» Лопе де Вега, опубліковані в одній збірці 1962 р., знаменитий «Декамерон» Джованні Боккаччо, який вперше вийшов друком 1964 р., роман Г. Флобера «Мадам Боварі», уперше виданий у 1961 р., поезії Поля Верлена, що увійшли до збірки «Полю Верлен. Лірика» (1967 р.), Федеріко Гарсії Лорки (збірка «Лірика» 1969 р.), Віктора Гюго (зб. «Вибрані поезії» 1953 р.) [2, с. 18].

Про творчу майстерність Миколи Лукаша сказано і написано чимало. На відміну від свого побратима Григорія Кочура, який сповідував джерелоцентричний підхід до перекладу (англ. source oriented translation), Лукаш зосереджував увагу на цільовій мові і культурі (англ. target oriented translation) [1, с. 116]. Спираючись на категорії сучасного перекладознавства, варто зауважити, що Лукашеві переклади часто не є еквівалентними на семантичному рівні текстових одиниць і навіть фрагментів, але майже завжди вони адекватні на рівні мети комунікації, тобто на прагматичному рівніповністю відповідають оригіналам, бо

виконують приблизно ті самі функції у цільовому лінгвокультурному аспекті. Так як Микола Лукаш зберігав прагматичну мету першотвору, він надзвичайно уважно відтворював його композицію та образну структуру. Його переклад канцон (пісень) «Декамерона» змістовно ілюструє даний концепт, де перекладач зберіг структурне членування пісні та її образність, що повністю відтворює функцію оригіналу в перекладі.

Отже, новаторство Миколи Лукаша в історії українського художнього перекладу підпорядковано двоєдиній меті – відтворити єдність змісту та естетичної форми оригіналу і не перейти ту межу, за якою переклад перестає бути перекладом.

Список літератури

1. Кочур Г. Література та переклад: Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтерв'ю / Упоряд. А.Кочур та М.Кочур. Т.1. – К.: Смолоскип, 2008. – 604 с.

2. Лукаш М. Моцарт українського перекладу / Л.М. Черноватий, В.І. Карабан (ред.) // М. Лукаш. – Вінниця: "Нова книга", 2009. – 36 с.

*Науковий керівник: Сидоренко С.І.,
канд. філол. наук, доцент*

УДК 81'36:808.51:811.111 (043.2)

Лукашук А.М.

Національний авіаційний університет, Київ

ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНОГО ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

Під політичним дискурсом розуміємо текст, зумовлений ситуацією політичного спілкування у сукупності з прагматичними, соціологічними, психологічними та іншими чинниками. Політичний дискурс актуалізується у таких жанрах, як промови політиків, інаугураційні звернення президентів, політичні документи тощо. Політичний дискурс характеризується цілою низкою специфічних засобів, метою застосування яких є вплив на свідомість адресата. Цей тип мовлення характеризується не лише специфічною лексикою, але й своєрідним вибором і організацією певних граматичних структур.

Політичний дискурс характеризується послідовністю, точністю, логічністю викладення матеріалу, емоційним забарвленням. До того ж, політичний дискурс поєднує у собі риси як писемної форми мови, так і риси

2. Гореликова С.Н. Природа термина и некоторые особенности терминообразования в английском языке / С. Н. Гореликова. – М.: Вестник ОГУ, 2002. – Вып. № 6. – С. 13-16.

3. Crocker D. Dictionary of Aviation / D. Crocker. – L.: A&C Black Publishers Ltd, 2007. – 289 p.

*Науковий керівник: Білоус Н.П.,
ст. викладач*

УДК 81'373.612.2-025.13:366.636 (043.2)

Курік Ю.М.

*Державний заклад «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка», Старобільськ*

МЕТАФОРИЧНА МОДЕЛЬ У ФРАНЦУЗЬКОМУ МЕДІАДИСКУРСІ

Щоб зрозуміти, як буде метафоричні моделі, щодо постреволюційної України французьке ЗМІ, треба визначити саме поняття метафора. Джордж Лакофф у своєму збірнику «Теорія метафори», дає визначення цьому терміну і наполягає, що метафора – це риторико-поетичний засіб виразності, який у більшій мірі вважають необхідним у публіцистиці ніж у повсякденному спілкуванні. Лакофф наголошує, що метафора – це не тільки інструмент для мовленнєвої діяльності, а ще й для мислення або дії. Тому що усе наше життя має метафоричний відтінок і це відображується не тільки на наших словах, але й на думках і вчинках. Наша повсякденна понятійна система, в рамках якої ми мислимо і діємо, метафорична за самою своєю суттю. Поняття, які впливають на наші думки, не зупиняються на сфері інтелекту. Вони також керують нашою повсякденністю.

Так як, у наш час ЗМІ відіграє важливу роль у повсякденному житті кожного, ми не можемо заперечувати, що використання метафоричних моделей у медіадискурсі є обов'язковим. Першою і головною причиною цього, постає те, що у сучасному світі основна інформативна функція масової комунікації змінює свій напрям впливу і трансформується в маніпулятивну функцію. І якщо розглядати роботу ЗМІ у напрямку політики, то другою причиною потреби метафоричних моделей є ціль політичної комунікації, яка має на меті створити образ певного політичного діяча або ролі будь-якої країни у світовій політиці. Політичний імідж є одним із таких засобів комунікації, який намагається створити певне ставлення до тієї чи іншої політичної ситуації або конкретного діяча.

Але слід повернутися до теми статті і розглянути використання метафоричних моделей у конкретному ракурсі, зі сторони французьких ЗМІ. У газетах найчастіше використовується оцінююча та експресивна метафора.